

PŘÍBĚH VĚCÍ

LEKCE ZALOŽENÁ NA PRÁCI S FILMEM PŘÍBĚH VĚCÍ

Cíl: Studenti porozumějí pojmu životní cyklus výrobku a uvažují o vlivu výrobku na lidi a životní prostředí.
Studenti analyzují sdělení a nástroje, které používá krátký film ilustrující výrobní systém a životní cyklus výrobků.
Studenti pojmenují, jaké způsoby komunikace jsou pro ně přesvědčivé.
Studenti uvažují o svých spotřebitelských návycích.

Průřezové téma: Globální rozvojové vzdělávání, Environmentální výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda, Člověk a svět práce
Předmět: Ekonomie, Biologie, Chemie, Základy společenských věd

Věk: 14+

Čas: 45 minut

Pomůcky: obrázky představující výrobní systém (*Příloha 1*)
video Příběh věcí (Story of Stuff, napsala Annie Leonard, Free Range Studios 2007, 20 min.) (*Příloha 2*)
papír a psací potřeby pro každého studenta

Poznámka: Video Příběh věcí vychází z údajů zejména o Spojených státech. Systém materiálové ekonomiky však funguje v evropských zemích velmi podobným způsobem. Text videa s poznámkami a s uvedenými zdroji lze nalézt na následující adrese:
http://www.storyofstuff.org/pdfs/annie_leonard_footnoted_script.pdf.

Postup

- Povězte studentům, že jim nyní ukážete obrázky, které uvedou téma hodiny. Ukažte jim obrázky představující výrobní systém: těžbu, výrobu, distribuci, spotřebu, likvidaci – stejně jako je nastíněn na začátku videa Příběh věcí.
- Rozdělte studenty do skupin po 3–4 a každé skupině dejte vystřižené kopie zmiňovaných obrázků (*Příloha 1*). Zatím neprozrazujte žádné podrobnosti o obrázcích ani o tématu hodiny. Napište následující otázky na tabuli a dejte studentům na jejich zodpovězení 3 minuty:
 - Co podle vás obrázky představují?
 - Jak byste obrázky seřadili?
 - Jak byste každý z obrázků nazvali?
- Následně studenty vyzvěte, aby s ostatními sdíleli své odpovědi a myšlenky. Jejich odpovědi nijak nehodnoťte.
- Povězte studentům, že nyní se společně podíváte na video, díky němuž se dozvědí něco více o zmiňovaných obrázcích. Video má celkem 21 minut.
- Povězte studentům, aby si při sledování videa dělali poznámky o těchto čtyřech věcech:
 - jedna věc, kterou již znali
 - jedna věc, která pro ně byla nová
 - jedna věc, se kterou nesouhlasí nebo o níž pochybují
 - jedna věc, o níž by se rádi dověděli více
- Zdůrazněte, že ke každému ze čtyř bodů by se měli pokusit něco stručně poznamenat či zapamatovat tak, aby se mohli soustředit na video a užít si ho.
- Přehrajte video z DVD (*Příloha 2*) nebo z webu www.nazemi.cz/pribehveci.

- Po skončení videa se studentů zeptejte na jejich okamžité dojmy:
 - Co si o videu myslíte?
 - Co znázorňovaly obrázky na začátku hodiny? Napadlo vás něco podobného?
- Poté studenty požádejte, aby ostatním sdělili, co si v průběhu filmu poznamenali. Můžete jim dát minutu na to, aby si své poznámky promysleli. Projděte spolu všechny čtyři body a zkuste na každý získat alespoň tři různé odpovědi. Kritické myšlení lze podpořit právě rovnocenným zaměřením na to, s čím souhlasíme a co je pro nás nové, jako na to, o čem máme pochybnosti. Pokládejte jim otázky, např.: *Proč s tím ne/souhlasíte? Dá se obecně říci, že víme, co je pravda, a co není? Kdo o tom rozhoduje? Podle čeho se při určování věrohodnosti řídíte?*
- Otázky, které vyplynou z posledního bodu (jedna věc, o níž by se rádi dověděli více), poznamenejte na tabuli nebo na flipchart, abyste se k nim mohli později vrátit. Mohou být zadány jako domácí úkol nebo se k nim můžete vrátit v jedné z následujících hodin.
- Prodiskutujte společně se třídou následující otázky anebo studentům zadejte, aby je zodpověděli. Odpovědi si pak všichni mohou prohlédnout v galerii:
 - Jaké je obecné sdělení Příběhu věcí?
 - Proč si myslíte, že bylo video natočeno?
 - Jakých technik autorka využívá?
 - Myslíte si, že video je přesvědčivé? Proč ano / proč ne?
 - Myslíte si, že zhlédnutí videa může ovlivnit vaše nakupování? Pokud ano, jak?

Tip

- V další hodině se můžete soustředit na některý z termínů, který se ve videu vyskytl. Můžete studentům zadat, aby provedli internetový průzkum (ve třídě nebo doma) a prezentovali své výsledky třídě v následující hodině.
 - korporace
 - těžba / zužitkování neobnovitelných zdrojů
 - externality / externalizace nákladů
 - udržitelnost
 - vedlejší produkty
 - místní ekonomiky
 - uzavřený cyklus výroby
- Od roku 2007, kdy Příběh věcí vznikl, byly natočeny i další několikaminutové filmy upozorňující na pozadí vzniku různých produktů, např. Příběh elektroniky, Příběh kosmetiky či Příběh vody. Filmy v originálním znění jsou dostupné na <http://www.storyofstuff.org/>.

Příloha 1

